

Рецензія на освітньо-професійну програму «Богослов'я»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 041 Богослов'я галузі знань 04 Богослов'я

(Освітньо-професійна програма затверджена вченою радою
Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича
та введена в дію наказом ректора цього університету
№162 а/15 від 3 липня 2017 р.)

Історична логіка в останній час здійснила акт справедливості, нарешті повернувши богослов'я в родину повноцінно визнаних державою наукових і освітніх галузей теоретичного знання, з яких може даватися вища освіта. У свою чергу це спонукає активно нарощувати наявний богословський науковий та освітній потенціал, примножуючи якість відповідних навчальних комплексів. І відрадно, що в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича добре це усвідомлюють. До того ж, не обмежуються лише усвідомленням, а докладають реальних інтелектуальних і творчих зусиль для оптимізації богословської освіти. Про це свідчить і ця освітньо-професійна програма.

Її аналіз увиразнює доволі продуманий і змістовний підхід до місця богослов'я в системі університетської освіти.

У програмі чітко й коректно визначено цілі та завдання, диференційовано прописано різноманітні компетенції, окреслено сфери теоретичного та практичного застосування в майбутній професійній діяльності тих знань і навичок, котрі здобуде абітурієнт у процесі навчання.

Фундаментальні і традиційні богословські дисципліни збалансовуються цілою низкою предметів загальноосвітнього, загальногуманітарного, філософського, педагогічного, психологічного, історичного, мовознавчого спрямування. Це надасть майбутньому фахівцю-богослову можливості ефективно застосувати свою освіту в цілій низці інтелекто-містких сфер життя соціуму (а не тільки власне у пастирській роботі).

Зміст освітньо-професійної програми, з одного боку, православно-центричний, але з іншого боку, в ньому є і чимало міжконфесійного богословського контексту, чому, зокрема, сприяють і філософські дисципліни.

Цікавим, змістовним та альтернативним є блок вибірових дисциплін. Його можна буде в перспективі вдосконалювати, оновлювати, однак уже зараз він дозволяє спеціалізовано диференціювати масив варіативних компетенцій, що теж урізноманітнює потенціал працевлаштування випускників. Оптимальним шляхом продовження бакалаврської освіти з богослов'я став би вступ випускників до магістратури, і бажано теж з богослов'я. Цьому зміст програми сприяє, вибудовуючи ніби міцне підґрунтя для потенційної можливості навчатися в магістратурі, де звісно, методологічні та міжконфесійні дисципліни можуть бути представлені ще з більшою інтенсивністю.

Аналіз дедуктивної вписаності змісту рецензованої освітньо-професійної програми в критерії паспорту спеціальності «богослов'я» засвідчує, що кореляція є достатньою, і її логіка очевидна. Немає сумніву, що, сформувавши таку якісну освітню програму на початкових етапах свого функціонування як ліцензованої спеціальності, богослов'я в ЧНУ імені Юрія Федьковича вдосконалюватиметься та розвиватиметься, і це позначатиметься і на якісних трансформаціях змісту освітньо-професійної програми. Але вже зараз цілком очевидна евристичність і дієвість чинної її версії.

Отже, на нашу думку, рецензована освітньо-професійна програма варта впровадження у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича.

Рецензент:

Петро Кралюк

доктор філософських наук

(спеціальність 09.00.11 – релігієзнавство),

професор, голова Вченої ради

Національного університету «Острозька академія»

Рецензія на освітньо-професійну програму «Богослов'я»

першого рівня вищої освіти за спеціальністю № 041 Богослов'я галузі знань № 04 Богослов'я Кваліфікація: бакалавр Богослов'я, викладач суспільних, богословських дисциплін, експерт-аналітик

(Освітньо-професійна програма затверджена вченою радою Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича та введена в дію наказом ректора цього університету №162 а/15 від 3 липня 2017 р.)

В умовах істотних змін останніх декількох років у суспільстві України, зокрема, й в освітній сфері, спостерігаємо як тривожні тенденції, так і деякі – оптимістичні, завдяки яким є шанс реального просування до цивілізованих, транспарентних європейських цінностей і стандартів. І утвердження богослов'я як визнаної державою освітньої і наукової галузі – одна з таких позитивних тенденцій. Але це ставить перед тими освітніми установами, де забезпечується надання вищої освіти з цієї спеціальності, цілу низку серйозних і комплексних завдань – і теоретичного, і методичного, і практико-педагогічного характеру.

Одним зі свідчень успішної спроби розв'язати низку таких завдань є факт підготовки рецензованої освітньо-професійної програми для бакалаврського освітнього рівня зі спеціальності 041 «Богослов'я».

Констатуємо адекватно сформульовані цілі і завдання освітньо-професійної програми.

Важливо, що програма виходить із розуміння богослов'я не лише як церковної галузі знань, а й проектує цілу низку надзвичайно важливих компетенцій майбутнього богослова, які можуть забезпечити йому успішну самореалізацію в соціумі та низці галузей, які релевантні набутим інтелектуальним, ціннісним і практичним кваліфікаціям. Ця освітньо-професійна програма, крім ґрунтового блоку біблеїстики, літурґіки, історії церкви, історії богословських ідей приділяє також увагу міждисциплінарним компетенціям на перетині богослов'я з філологією, філософією, психологією, педагогікою, соціальними та економічними дисциплінами тощо.

Доволі збалансованими є блоки фахових компетенцій і відповідних їм знань, умінь, а також комунікацій.

Блок вибіркових, варіативних дисциплін – доволі розгалужений, і він передбачає можливість реалізації студентом осмисленого обрання з-поміж цікавих альтернатив, що у свою чергу надасть освіті різновекторності, комплексності і дозволить у перспективі застосовувати професійні знання, навички, уміння, теоретичні і практичні компетенції у різних професійних напрямках, але пов'язаних із функціонуванням в суспільстві релігійних організацій і релігійних цінностей та дискурсів.

Рецензована освітньо-професійна програма загалом узгоджується з паспортом спеціальності 041 «богослов'я», і можна з високою часткою імовірності припускати, що якісне опанування пропонованими нею основами знань створить належний ґрунт для подальшого вступу до магістратури з богослов'я.

Безперечно, наявні освітньо-професійні богословські програми в Україні є лише першими ластівками. Надалі оптимізуватимуться і методологічний базис богословської освіти, і ширша імплементованість міжконфесійних засад в організацію навчального процесу з богослов'я, і варіативність вибіркових дисциплін та їхня конкретніша загостреність під професійні спеціалізації. Однак уже ця освітньо-професійна програма є доволі обнадійливою запорукою подальшого й освітнього, і наукового зростання та вдосконалення.

Відповідно, відзначаємо достатньо високий рівень теоретичного, методологічного, ціннісно-орієнтаційного, педагогічного аспектів рецензованої освітньої програми і рекомендуємо її до впровадження при викладанні на відповідній спеціальності у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича.

Рецензент

Юрій Чорнобровець

ЗАВІРЯЮ: Зав. кафедрою

НПУ ім. М. П. Драгоманова

Підпис

«23»

доктор філософських наук
(спеціальність 09.00.11 – релігієзнавство),
професор, професор кафедри культурології
Національного педагогічного університету
імені М. П. Драгоманова